

τήν πληροσμία, αλλά οξείηται ότι αυτό δεν ήταν ουσία και θα τα φεξηγήτω από τους άλλους.

Την Ξαναειδε ύστερ' από πενήτη χρόνια και την έβλεπε πειο ταχικώτερα. 'Αλλά ή αναπαθητική μικροδία του 1827 είχε πάρει πειο τον κατήφορο και κελιόταν μέσα στο βούρκο. Μόλις έβλεπε τόν καλλιτέχνη, τόν όποιον δεν ήταν δυνατόν να ληρονησή, απέ φευγε με ντροπή τά βλέμματά του και προσπαθούσε να κρυφτεί μέ οια στο πλήθος.

Μία μέρα ό Λαοίό τήν παρακολούθησε και τήν ειλε να μιλαιη ο' ένα από τά έλευνά έξείνα καταγόγια, όπου έχει στήμενο τó κρά-τος της ή άμαρτία. Μπήκε μαζί της μέσα κι' εκεί ή νέα του έξη-γησε ότι ό άνθρωπος πού τόν χτίστηκε άλλοτε στο δρόμο κι' ό άν-θρωπος πού θέλησε να τόν παραισή στο έτοπτο εκείνο οπί για να τόν δουλονοήση, ήταν ένα και τó αυτό πρόσωπο. Κάποιος τού την άγαπούσε δηλαδή και πού νόμιζε πως ύπήρχε φίλη τού γλύ-πτου όταν τού ποίησε.

Μετά τή νίκη τών βασιλοφρόνων, ό Λαοίό ως δημοκρατικός έξω-ρίστηκε από τή Γαλλία κι' αναγκάστηκε να περιελανάται μαζί με τή θυγατέρα του μακριά από τή γή τής πατρίδος του, χωρίς προ-στασία και χωρίς καταφύγιο...

'Υστερ' από πολλές περιελανήσεις άποφάσισε να πάη και στο Μεσολόγγι για να ιδή τó παιδί προσφιλέστατο έργο του. 'Αλλά μόλις έφτασε κοντά στο μέρος όπου τó είχαν στήμενο, άφησε μία κρυφή άπελπισία και λύσσα. Τό περιφωμο άγαλιά του είχε κα-ταστραφεί από βαυδάλους 'Ελληνας, οι όποιοι στην εποχή τής Με-ταπολιτείας άδειασαν άπάντο του τά νουκρία τους και τó ά-χρητηρίασαν, θέλοντας να προσβάλουν τή μνήμη τού νεκρού ήρωος...

'Η στιγμή εκείνη ήταν ή πού φοβερή τής ζωής τού καλλιτέχνη. 'Όπως τó πρότυπο τού έργου του είχε κατανήσει μία γυναίκα τού δρόμου, έτσι και τó άγαλιά του είχε κατα-στραφεί από τούς συμπατριώτες τού Μόροζου κι' αυτός ό ίδιος έπλανιόταν σαν τήν άδικη κούρα...

'Όλη αυτή ή πικρία τού άπογοητευμένου γλύπτου φαίνεται στο κάτωθι άπόσπασμα τού 'Ημερολογίου του :

«Σήμερα τó πρωί, γράφει, άποχαίριησα τή φτωχή άκατωηριασμένη μου... Άδτη τήν ώρα τó πλοίο μου περνάει από τήν Κεφαλλη-νία και τήν 'Ιθάκη. Στόν όρίζοντα βλέπω άκόμα τά τείχη τού Μεσολόγγου, βλέπω τόν τύμβο, βλέπω ένα μικρό άσπρο σημάδι... 'Ε-νε ή 'Ελληνοπούλα μου ! 'Η καρδιά μου ξε-σχιζεται από τόν πόνο όταν συλλογίζομαι ότι φεύγω για πάντα από κοντά της και τήν ά-φίνο άπροσάτεστη στη διάθεση τών βαρ-δάρων...»

ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΛΑΡΕΤΤΙ

ΣΗΜ. «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ». Δέν έξέρουμε, δυστυχώς, πού βρίσκεται κι' άν ύπάρχει άκόμα, τó άκρωτηρι-αμένο αυτό άριστούργημα τού Δασυί. Οι έν Μεσο-λόγγι άναγνώσται μας άς μάς γράψουν ό,τι γνω-ρίζουν σχετικώς.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΕΚΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Ο στρατάρχης Βιρών εκάλισε μία μέρα τόν έπιστάτη του, ό όποιος είχε τήν κακή συνήθεια να τόν κλέβη, και τόν ρώτησε :
— Λαντιούαν, πόσο μισθό σουδίνω ως τώρα κάθε χρόνο ;
— 300 λίρες, εκλαμπρότατε !
— Από δω και πέρα λοιπόν σου τόν τριπλασιάζω, αλλά με τόν όρο να μη με κλέβης.
— Δέν μπορώ να δεχτώ τόσα λίγα, εκλαμπρότατε, άπάντησε ό ελικρινέστατος Λαντιούαν. Ζημιώνομαι !...

'Όταν ό Φρειδερίκος ό Μέγας ανέβηκε στο θρόνο, ή μητέρα του άρχισε να τόν προσφωνεί ήμεγαλειότατος.
— Λέγε με απλώς γιού σου, τής ειπε τότε εκείνος, κι' ό τίτλος αυτός θα μου είνε πολυτιμώτερος από τó βασιλικό μου άξίωμα !...

Μία φορά ένας Γασκωνός είχε ταξιδέψει στη Ρώμη κι' έχασε εκεί τ' άλόγό του. Ταχυκόλλησε λοιπόν σ' έλους τούς δρόμους μία ειδοποίηση, δια τής όποιας καθιστούσε γνωστό στους κατοίκους ότι, άν δέν εύρισκε τó άλόγο του, θα αναγκάζοταν να καταφύγη στο μέσον πού μεταχειρίστηκε κι' ό πάταρος του σε άνάλογη περίοστασι.

'Εκείνος πού είχε κλέψει τó άλόγο προήθηκε τότε μήπως πάθει τίποτε τρομερό, και χωρίς να χύσει καρπό τó πήρε και τόν κύβωό του. 'Ο Γασκωνός τόν ευχαρίστησε και τόν εβεβαίωσε ότι δέν ύπήρχε πειά λόγος να εφαρμόση τήν μέθοδο τού πατέρα του.
— Και τί έκανε ό πατέρας σας ; τόν ρώτησε ό κλέφτης.

— 'Επειδή δέν τού είχε μείνει πειά παρά ή σέ-λα, άπάντησε ό Γασκωνός, τήν έβαλε στόν όμο του και γύρισε πεζός στόν τόπο του ! Τό ίδιο θάκαια κι' έγώ άν δέν εύρισκα τ' άλόγό μου !...

ΡΩΣΣΟΙ ΠΟΗΤΑΙ

ΤΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ

'Η τρούκα φτερουγάει σαν τó πουλί και πίσω της σηκώνεται ή σόνη, γλυκά τó κουνουδάκι της λαλεί και λίγο—λίγο στο χωριό σιμώνει.

Και μέσα ένας νερός όλο χαρό με σέβην πού τó νοί του τραγουνά, με δάκρυ πού στο μάτι λαιπυρίζει και τής καρδιάς τή λαύρα του δροσίζει.

Γούρζει με τó πρόσωπο φαεινό στο οπί του τó πατριό και πάλι, για να περάση πειά χρισόν καιρό στις μάνας πού προσμένει τήν άγκάλη.

Θυμόνταν πως στόν πόλεμον έκει τής μάχης ή φωτιά σαν είχε πάθει, καθότανε με θλίψη μυστική και για καρπό πού πέρασ' είχε κλάψει.

Και σίγχει στο χωριό του τή ματιά πού φαίνεται στόν κάμπον άπλωμένο, αυτό πού μία φορά στην Ξηνητιά τó πάθησε με μάτι διακρομένο.

Μά ή πίκρος τώρα πέρισσαν... Πειά ή τρούκα χαρωπά πρós τó χωριό του. Τόν παίρνει τó παράτονο, κιά ά στο μάγουλο θεμιτό τó δάκρυό του.

Κι' ένά από τή χαρά του είνε όχρος κι' ό νους σέ χρόνια ποίφηναν πετάει, ή τρούκα πάει ανάλαφρη κι' έμπρός στην πόρτα τού σπιτιού τού σταματάει.

Κατέβη, μπαίνει μέσα στην αήλη πού ή άκασία άρωματα σκορατεί κι' αλλάζει με τó ζέφυρο φιλή πού παίζοντας στα φύλλα της περνάει.

Και βλέπει... 'Αλλά κάθε του ματιά τά στήθη αΐτων πού τόν θωροίν Ξεσχιζει, γιατί' έχουν γιού κι' αυτόι στην Ξηνητιά κι' άν τή εκεί κανένας δέν γνωρίζει.

Τόν άλλαξαν οι χρόνοι πού πετούν, τής μάχης ή φωτιά, τά πικρά Ξένα, γι' αυτό θλιμμένοι όλοι τόν ρωτούν ποιος είνε, με τά μάτια διακρομένα.

Μά μένουνε τά χείλη του κλειστά, τού σβύνετ' ή φωνή μέσ' στο λαρούγγι. —«Μάνα μου» μόνο λέγει και πετά στην άγκαλιά της και γλυκά τή σφίγγει.

—«Ο Βάνιας!» όλοι κράζουνε. Φιλιά τριγύρω σαν τραγουδία άνηχοίνε, κι' από ένός σέ άλλου άγκαλιά πέφτει και δάκρυα χαρωπά κυλούνε.

Στό δρόμο τó κουνούει αντίλαλει, γούρζει ή τρούκα μοναχή της πάλι, ένά ό γιαμισί —χαρούμενο πουλί— φεύγοντας μόνος τήν άγάπη ψάλλει...

Μετάφρ. ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗ

ΤΡΟΪΚΑ λέγεται ρωσσικά τó ταχυδρομικό άμάσι πού διεσχίζει άλλοτε τις άπέραντες στέπες τής χώρας αυτής και πού σήμερα έχει έξαρρατισεί. 'Ο οδηγός της ονομάζοταν γ ι α μ τ σ ι κ.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ

Τού Γενάρη τó Ξηνάριό διάβολος θέ να τó πάη. —Καρός πουλεί τά λάχανα κι' ό Μάης τά λου-λούδια. —'Οχτώβρη και δέν έσπειρες, όχτώ σωφούς δέν έκαμες.

'Ο Ρώσος έθνικός ποιητής Πούσκιν

